

KAPİTALİZMİN TEMEL İÇGÜDÜSÜ (Prof.Dr.Erol Manisalı)

Aydınlık Dergisi, 11 Ocak 2004

Yıldırım Koç

Erol Manisalı Hoca, yılların birikimini hızlı bir biçimde kitaplaştırarak, geniş bir okuyucu kitlesine yeni yeni armağanlar veriyor.

Sayın Manisalı, 2001 yılında (i) **Avrupa Çıkmazı**, (ii) **Küresel Kıskaç**, (iii) **Attila İlhan'la 1000 Saat** kitaplarının ardından, 2002 yılında (i) **Türkiye ve Küreselleşme**, (ii) **Düşünceler**, (iii) **Zaman Tünelinde Bir Adam**, (iv) **Kıbrıs, Dün, Bugün, Yarın**, (v) **Türkiye - Avrupa İlişkilerinde "Sessiz Darbe"**, (vi) **Dünya'da ve Türkiye'de "Büyük Sermaye,"** (vii) **Soğuk Savaş Sonrasında "Türkiye'nin Seçenekleri"** kitaplarını yayımladı. 2003 yılında ise (i) **Ahtapot Kollarındaki Dünya ve Türkiye**, (ii) **Avrupa Kısacında Kıbrıs** ve (iii) **Yeni Dünya Düzeninde "Batı ve Türkiye"** kitaplarının ardından (iv) **Kapitalizmin Temel İçgüdüğü** (Derin Yay., İstanbul, 2003, 241 s.) yayımlandı.

Erol Manisalı bir bilim adamı; bir bilim adamı olduğu kadar bir mücadele adamı; emperyalizmin tehdidi altındaki bir ülkenin aydını olmanın sorumluluğuyla sürekli olarak üreten ve eylemin önünde yer alan bir düşünürümüz. **Kapitalizmin Temel İçgüdüğü** kitabı da, hem bir bilimsel çalışma, hem de mücadelenin bir aracı.

Kapitalizmin Temel İçgüdüğü kitabında, günümüz kapitalizminin yapısı ve işleyişi, tehdit altındaki bir ülkenin aydınının gözüyle, inceleniyor.

Kapitalizme ilişkin binlerce kitap yazıldı; daha da yazılacak. **Kapitalizmin Temel İçgüdüğü**, "dün"ün ışığında "bugün"ü anlatıyor. Tarih yazmanın zorlukları vardır; ancak bugünün tarihini yazmanın zorlukları daha da büyüktür. Sayın Manisalı "bugün"ün tarihini yazmış; hem de bir Türk aydınının karşı karşıya bulunduğu sorunlar penceresinden.

Erol Manisalı'nın bu kitabını okurken, birden aklıma ünlü Amerikalı yazar Paul Sweezy geldi. Paul Sweezy'nin, Amerikan aydınları içinde ayrı bir yeri vardır. Paul Sweezy dendiğinde aklıma bazı önemli özellikler gelir.

Paul Sweezy'yi okurken, yazılanların arkasındaki büyük birikimi hissedersiniz; ancak Sweezy, yazdıklarıyla sizi ezmez; son derece mütevazı bir biçemi vardır. Sayın Manisalı'nın yazılarında da aynı duyguya kapılıyorum. **Kapitalizmin Temel İçgüdüğü** kitabında çok önemli kuramsal saptamaları, gerçek yaşamla bir bütünlük içinde anlaşılır biçimde veriyor. Anlaşılmazlığa sığınan yarım-aydınlardan o kadar farklı ki. Sayın Manisalı, üniversitede verdiği derslerin dışında katıldığı yüzlerce toplantıda ve içinde yer aldığı haklı mücadelede hem öğretmiş, hem öğrenmiş, Anadolu bilgelerinin sadeliğine erişmiştir. Yunus Emre ne kadar sadedir ve ne kadar derindir.

Sweezy, hayatın her alanıyla ilgilidir; her bir olguyu, hayatın o karmaşıklığı içinde ve ancak o karmaşıklığı kavramış insanların sunabileceği basitlikle ele alır. Erol Manisalı'nın Kapitalizmin Temel İçgüdüğü kitabı da bende aynı düşünceleri uyandırdı. Ekonomi bilmeden uluslararası ilişkiler, tarih bilmeden günümüzün gelişmeleri, jeopolitik bilmeden sendikal ilişkiler anlaşılabilir mi? Bu karmaşık konuları, Sayın Manisalı'nın kitabında "anlaşılır" bir bütünlüğün parçaları olarak okuyabilmek mümkün.

Paul Sweezy'nin bende iz bırakan diğer özelliği, bilim adamlığı ile mücadele adamlığı kimliğini, ikisine de zarar vermeden bütünleştirebilmesidir. Bu öyle bir mücadele adamlığıdır ki, ufak siyasal hırslar, ihtiraslar, kavgalar aşılmıştır; politikanın ufak hesaplarıyla bilimsel kimlik yitirilmemiştir. Erol Manisalı Hoca'da da aynı özellikleri görebilirsiniz. Yazılanlar, inanılan bir dava için, insanlık için, özgürlük için, bağımsızlık için, mutluluk, barış ve huzur

için yazılmıştır. Yazma eyleminin amacı mücadeleye katkıdır; mücadele içinde yer alınması, yazma eylemini daha nitelikli hale getirmiştir.

Dünyanın ve Türkiye'nin yapısını ve dinamiklerini öğrenmek ve kavramak isteyenler, **Kapitalizmin Temel İçgüdü'sü**'nü keyifle okuyacaklar ve çok yararlanacaklar.